

Környezetbarát Termék Nonprofit Kft.

1027 Budapest, Lipthay utca 5.

Telefon: (+36-1) 336-1156, fax: (+36-1) 336-1157

E-mail: kornyezetbarat.termek@t-online.hu

<http://www.kornyezetbarat-termek.hu>

KT-44

Bányaipar technológiával előállított zúzottkő termékek

(kiegészítő követelmények a „Kőszerű építőanyagok és építőelemek” című általános feltételekhez)

Követelményrendszer a magyar nemzeti „Környezetbarát Termék” minősítő védjegy elnyeréséhez

Érvényes: 2014. december 31-ig

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. Nevezési feltételek	4
3. Minősítési feltételek	4
3.1. Érvényességi kör	4
3.2. Műszaki követelmények	4
3.3. Környezetvédelmi és környezet-egészségügyi követelmények	4
3.3.1. Kibocsátás a környezeti elemekbe	5
3.3.2. Energiatakarékosság	6
4. Igazolás bizonyítás	6

1. Bevezetés

A zúzottkő termékek „környezetbarát termék” minősítésével elősegíthető az alábbi környezetvédelmi célok elérése:

- az élőhelyekre, az életközösségekre, valamint az élő szervezetekre gyakorolt környezetterhelő hatások csökkentése;
- a nem megújuló ásványvagyonnal való takarékos gazdálkodás;
- az energiafelhasználás csökkentése;
- a légkört, a felszíni és felszín alatti vizet, a föld felszínét és felszínalatti rétegeit szennyező anyagok környezetbe történő kibocsátásának csökkentése;
- a tájromboló hatások csökkentése;
- a veszélyes anyagok felhasználásának csökkentése;
- a hulladékok keletkezésének csökkentése;
- olyan információk megadása, amelyek minimális környezeti hatással teszik lehetővé a termék felhasználását.

A zúzottkő termékekre a „Köszérű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)” vonatkoznak az alábbiakban megadott kiegészítéssel:

A zúzottkő természetes összeálló kőzetből töréssel és osztályozással előállított, meghatározott kőzetfizikai, szemszerkezeti, tisztasági tulajdonságokkal jellemezhető termék, amelynek tulajdonságai az eredeti anyag kőzettani, mállottsági jellemzőitől, valamint az előállítási technológiától függenek. A feltételrendszer nem vonatkozik a különleges igényeket kielégítő zúzalékokra (pl. habarcs-adalék, mozaiklap előállítása, panel-héjazat, stb.).

A természetes eredetű kőzetek a kőzetképző folyamatok (magmás, üledékes és átalakulási) során létrejött ásványtársulások, amelyek szövete és ásványos összetétele többé-kevésbé meghatározott, s ennek részbeni átalakulása, tagoltsági rendszerének kialakulása, a mállás, és más földtani folyamatok függvényei. A kőzetanyagok fizikai tulajdonságai a folyamatokban résztvevő eredeti anyagoktól, a részfolyamatok intenzitásától, s a már meglévő kőzettestet ért hatásoktól függenek. A nemzeti ásványvagyon nem megújuló anyag forrásként értékelendő.

A zúzottkő, legfontosabb felhasználási területei az út- és vasútépítés, illetve a tömegbeton és az aszfaltgyártás.

A természetben a zúzottkő előállítására alkalmas kőzettestek általában a környező térszintből kiemelkedő formában fordulnak elő, illetve a térszín alatti előfordulás kitermelése a hidrológiai, hidrogeológiai viszonyok miatt legtöbb esetben gazdaságtalan. A kőbánya tájalkotó tényezővé válhat, ezért új bányanyitás esetén az engedélyezés alapvető feltétele a tájvédelmi követelmények betartása. Eltérő követelmények vonatkoznak a történelmileg kialakult bányahelyekre és az új lelőhelyek kiaknázására.

2. Nevezési feltételek

A „Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)” szerint.

3. Minősítési feltételek

3.1. ÉRVÉNYSÉGI KÖR

Ez a minősítési feltételrendszer a bevezetésben meghatározott zúzottkő termékek minősítésére vonatkozik. A minősítés feltétele, hogy a termék eleget tegyen a „Kőszerű építőanyagok és építőelemek” című általános követelményeknek, valamint a jelen feltételrendszernek.

3.2. MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

A „Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)” szerint az alábbi kiegészítésekkel, illetve értelmezésekkel:

3.2.1. Meg kell adni a termelt kőzettest kőzettani, tagoltsági, mállottsági, kőzetfizikai tulajdonságait, az ezen alapuló gyártás-technológiát (fejtés és zúzóüzem gépi berendezéseit), valamint a lefedés és a kőzetes meddő elhelyezésének és hasznosításának, anyagmérlegének leírását. A termék nem tartalmazhat szerves szennyeződést, valamint gyorsan bomló ásványokat (pl. pirit, földpátpótló, stb.).

3.2.2. A termék minősége legyen állandó és (a megfelelő zúzottkő frakció) tegyen eleget a felhasználástól függő szabványoknak, műszaki előírásoknak (pl. Útügyi Műszaki Leírások) követelményeinek.

3.2.3. A pályázó mutassa be minőségbiztosítási rendszerét. Csatolható harmadik fél által kiadott tanúsítvány másolata, (pl. ISO 9001 vagy ISO 14001 szabvány szerinti működésről) vagy a minőségbiztosítási, illetve környezetközpontú irányítási rendszer cégszerű aláírással ellátott leírása.

3.3. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS KÖRNYEZET-EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK

A „Kőszerű építőanyagok és építőelemek (Általános feltételek)” szerint az alábbi kiegészítésekkel:

Tájvédelmi és természetvédelmi szempontok érvényesítése

A bánya nyitása, művelése és bezárása az érvényes környezetvédelmi előírásoknak megfelelően, a környezetvédelmi engedélyben foglaltak figyelembevételével történjen.

A bányá nem lehet országos jelentőségű védett természeti területen, illetve az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet szerint meghatározott

- különleges természet-megőrzési vagy
- kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területen.

Be kell mutatni a bányaművelés során érintett élőhelyek (flóra és fauna) megőrzésére vonatkozó intézkedési megoldásokat.

3.3.1. Kibocsátás a környezeti elemekbe

Légszennyezés

A gyártás során be kell tartani a levegő tisztaságának védelméről szóló mindenkor hatályos jogszabályokat és rendelkezéseket.

A levegőterhelés a bányá hatásterületén nem okozhatja a lég-szennyezettségi határérték túllépését. A porkibocsátás nem haladhatja meg a gyártás helyén érvényes porkibocsátási határértékek 90%-át.

Vízgazdálkodás

A termék bányászata/előállítása, a keletkező szennyvizek elhelyezése nem zavarhatja:

- a felszíni vagy felszín alatti vízhasználatokat, továbbá nem okozhat határértéket meghaladó szennyezettséget sem a felszíni, sem a felszín alatti vizekben;
- a 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá eső védett területeken lévő vízkészleteket;
- az 5 m³/sec-nál nagyobb átlagos vízhozammal jellemezhető átfolyó vizeket.

Zaj- és rezgés elleni védelem

A bányaművelésre használt berendezések által okozott zaj és rezgés terhelés legyen kisebb, mint az érvényes egészségügyi és környezetvédelmi előírások határértéke.

Hulladékkezelés

A hulladékkezelésre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályokat és rendelkezéseket be kell tartani, különös figyelemmel a bányászati hulladékok kezeléséről szóló 14/2008. (IV. 3.) GKM rendeletben foglaltakra.

Hulladékszegény technológia

A pályázónak rendelkeznie kell a hulladékok fajlagos mennyiségének csökkentésére vonatkozó tervvel. Zúzottkő szempontjából hulladéknak tekintendő a lefedés, valamint a közttes meddő, amelynek hasznosításáról gondoskodni kell.

3.3.2. Energiatakarékosság

Törekedni kell a belső és külső szállítások csökkentésére.

A bányaművelésre használt berendezések fajlagos energiafelhasználás normalizált eltéréseinek számtani közepe legyen jobb, mint a termékcsoportnak (előtört, másodtört, harmadtört) megfelelő iparági átlag.

A számítás módja:

$$0 > \frac{\sum M_i}{n} = \frac{\sum (\bar{x} - x_i)}{n}$$

ahol: M_i a normalizált eltérés egy energiaformában

\bar{x} az energiafogyasztás jelenleg ismert országos átlag mérőszáma

x_i az energiafogyasztás helyi átlaga

s_x a szórás

n figyelembe vett mérőszámok száma

Iparági átlagok előtört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás: 0,26 kg/t $s = 0,089$

fajlagos üzemanyag felhasználás 0,56 l/t $s = 0,404$

fajlagos elektromos energia 0,64 kWó/t $s = 0,823$

Iparági átlagok másodtört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás: 0,26 kg/t $s = 0,089$

fajlagos üzemanyag felhasználás 0,77 l/t $s = 0,404$

fajlagos elektromos energia 2,56 kWó/t $s = 0,823$

Iparági átlagok harmadtört termék esetén:

fajlagos robbanóanyag felhasználás: 0,26 kg/t $s = 0,089$

fajlagos üzemanyag felhasználás 0,88 l/t $s = 0,404$

fajlagos elektromos energia 3,20 kWó/t $s = 0,823$

4. Igazolás, bizonyítás

A pályázathoz a következő dokumentumokat kell csatolni:

- Előzetes vizsgálati dokumentáció, Környezeti hatástanulmány; Környezetvédelmi hatóság engedélye;
- Termelési, műszaki üzemi terv; Bányakapitányság jóváhagyása;
- Tájrendezési terv; Bányakapitányság jóváhagyása;
- Minőségbiztosítási, környezetirányítási rendszer leírása, vagy tanúsítványa;
- Fejtési robbantások szeizmikus és zajhatásának dokumentációja töltetnagyság szerint;
- Üzemi pomérések eredményei, időszakos jegyzőkönyvei;
- Üzemi zajmérések eredményei, időszakos jegyzőkönyvei;

A bánya létesítéséhez és a kőzet minőségéhez kapcsolódó szempontok:

- Kőbánya tájba illeszkedése, ill. változások kimutatása; Fényképek és/vagy módosított vizuális hatás mérőszámai sorozatával;
- Kutatási zárójelentés, illetve annak részeként vagy azt kiegészítve földtani, teleptani leírás, leírás a kőzet minőségéről és építőipari felhasználhatóságáról, különös tekintettel a zúzottkő és esetleges kiegészítő termékformákra;
- Zúzottkő időszakos minősítése alapvetően a tisztasági, szemcseméret-eloszlási, szemcsealaki, halmaz-sűrűségi, időállósági (kristályosítási) tulajdonságokra kiterjedően;
- Más termékformában a test-tulajdonságok kerülnek előtérbe (kőzettan, mállottság, porozitás, testsűrűség, szilárdság, idő- ill. fagyállóság, különleges tulajdonságok, stb.);

A minőségi szempontok értékelése a folyamatos termelési minőség-ellenőrzés dokumentumai szerint, valamint helyszíni szakértői ellenőrzés alapján történhet.

A bányászati tevékenységhez kapcsolódó szempontok:

- Humuszréteg külön kezelése, deponálása vagy közvetlen felhasználása;
- Maradék fedőanyag letermelése, felhasználása vagy deponálása;
- Fajlagos lefedés mérőszáma (vastagság/front(ok) magassága);
- Fajlagos robbanóanyag-felhasználás mérőszáma;
- Fajlagos üzemanyag-felhasználás mérőszáma;
- Kőztes meddő felhasználása;
- Kőztes meddő fajlagos mennyisége;
- Fajlagos elektromos energia felhasználása;
- Belső úthálózat kialakítása, rakodás és mérlegelés lehetőségei;
- Közbenső és végtermék tárolási helyzete;

A fenti szempontok paramétereit az üzem meghatározott időszakokra szolgáltatja, s értékeit, azok változásait szakértő értékeli.

Felhasználási, szállítási szempontok:

- Szállítási, rakodási feltételek (közúti, vasúti, vízi) biztosítása;
- Megfelelő felhasználási tájékoztató kibocsátása a kőzettani, kőzetfizikai alapadatokkal, az ajánlott felhasználási célok megjelölésével, valamint a termékek áraival.

© 2011 Környezetbarát Termék Nonprofit Kft. Budapest